

Damp i Norge, heretter kalt D.I.N, er en uavhengig gruppe på Facebook som er opprettet av forbrukere for forbrukere av e- sigaretter, heretter kalt damp. Gruppen er laget med den intensjon om å spre kunnskap om damp ut til forbrukere, enten det er nybegynnere eller for de som har holdt på en stund. Vi har også en egen nettside hvor forbrukere lett kan finne nyttig informasjon og vi er her for å opplyse. De aller fleste medlemmene (vi er over 2500) er også medlemmer av Norsk Dampselskap og støtter deres politiske arbeid i kampen om å beholde dampen slik vi kjenner den i dag.

Damp er ikke tobakk. Det vil være feil å underlegge damp i tobakksforskriftene da de overhodet ikke er relatert til hverandre på noen som helst måte. Forslaget som nå er oppe om regulering av damp er for oss forbrukere skremmende.

Begrensningene med 20 mg/ ml nikotin og en beholder på kun 10 ml er avskrekkende lite dersom en ønsker å konvertere fra vanlige sigaretter til damp. Vi frykter at dette vil sette en stopper for å velge et sunnere alternativ enn sigarettøyking.

Mange nybegynnere er helt avhengige av en styrke på 36 mg/ ml nikotin for å effektivt slutte med sigaretter. De aller fleste som erstatter sigaretter med damp, vil ganske raskt gå ned på styrken helt naturlig. Det som er den store forskjellen på damp og sigaretter, er at damp ikke har noen som helst hjelpestoffer til å ta opp nikotinet slik sigaretter har og dosen vil være betraktelig lavere uansett styrke og uansett utstyr som brukes. Derfor er det også viktig å tenke på de som har røyket i 40 år+ slik at de også har et alternativ. Vi vet at røyking dreper, men damp redder faktisk liv.

Videre vil ikke en 10 ml dekke et dagsbehov for en gjennomsnittlig røyker, med et kompatibelt godt fungerende utstyr, langt ifra. De fleste bruker dette som et nytelsesmiddel fremfor noe annet og dersom dette blir eneste alternativet solgt over disk, vil fallraten tilbake til sigarettene igjen bli skyhøy. Forslaget er basert på utrolig dårlig 1. generasjonsutstyr, for små beholdere, for lavt innhold av nikotin, lite utvalg av variasjoner innen hele spekteret. Slik det er lagt opp til i forslaget vil ikke en gjennomsnittlig nordmann ha råd til å dampe.

Pr. i dag er vi så heldige at vi har norske forhandlere av utstyr som tilfredsstillter forbrukernes behov og som setter sikkerhet i høysetet. Dette er personer som har dedikert livet sitt for å hjelpe mennesker bort fra tradisjonelle sigaretter og en potensielt altfor tidlig død. Vi må faktisk se et helseaspekt innen dette også og å bytte fra sigaretter til damp er skadereducerende. Dersom forslaget går igjennom vil ikke bare dampere falle tilbake til tradisjonelle og dødelige sigaretter igjen, men mange vil også miste levebrødet sitt. Dette er mennesker som forbrukere er helt avhengige av og er uvurderlige. Slik damp har utviklet seg på markedet i dag er det et stort steg tilbake å begynne med salg av damp i form av påfylling med patroner og engangsutstyr, såkalte cigalikes som ser ut som en sigarett. De fleste som begynner å dampe vil nemlig bort fra de tradisjonelle sigarettene og dens utforming og utseende.

Alle punktene som er nevnt i forslaget bunner og grunner i EU- direktivet. Norge er ikke og har aldri vært medlem av EU og det er en grunn til det og slik ønsker vi at det skal forbli. Når det gjelder dette forslaget har dere politikere som behandler dette, deres fulle rett til å ikke innlemme Norge i denne avtalen. Her finnes det en vetorett som ikke blir brukt og vi forbrukere vil ha svar på hvorfor. Flertallet i Norge stemte i 1994 NEI til EU og vi ser nå hvor rett det var, men allikevel innføres vi litt dag for dag.

Når det gjelder regulering av tilsetningsstoffer i e- væske, heretter kalt juice, ser vi på dette som hensiktsmessig da det er viktig for forbrukere å vite at det de inhalerer er trygt. Vi har også et eget register i Norge (NER- Norsk Ejuice Register) hvor det finnes god informasjon om hva juice inneholder fra de fleste og mest anerkjente produsentene og det etterstrebes

hele tiden informasjon om at alt skal opplyses om innhold. Dette gjelder i alt fra aroma som er brukt til ferdig produsert juice til sluttbrukeren. Det som dog ikke er hensiktsmessig er kostnadene og den lange behandlingstiden for såpass få produkter og at dette skal være underlagt samme krav (eller mer som i reguleringsforslag) som tobakksindustrien. Vi forbrukere må også sette dette i lys av hvor mange milliarder som går tapt i avgifter til tobakksindustrien som må hentes inn et annet sted ved konvertering til damp fra sigaretter. Det er faktisk ikke småtteri, men det som er meget bekymringsverdig er at man ikke heller senker prisene på disse produktene da de er skadereduserende sett i folkehelseperspektiv.

Det finnes pr. i dag mange gode forskningsrapporter som at damp er skadereduserende (minst 95 % mindre skadelig enn tradisjonelle sigaretter) og dette er rapporter skrevet av anerkjente forskere og leger, kardiologer og lungeleger. For oss forbrukere er det meget snevert at ikke disse rapportene legges til grunn for en mer liberal regulering enn det som er oppe til høring nå.

Det belyses også punkter som import, fjernsalg og hemmeblanding, heretter kalt miksing. Pr. i dag importeres det juice og nikotin fra mange land. Grunnen? Fordi vi ikke har tilgang på dette i Norge og må skaffe det fra andre lovlige land. Når importen vil stanse som følge av den nye reguleringen om den får gjennomslag, fryktes det ulykker i de norske hjem. Pr. i dag er det mange som blander sin egen juice nettopp av økonomiske årsaker og grensen for import av nikotinholdig juice. Det finnes trygge og anerkjente forhandlere av nikotinbase og ferdig juice med nikotin og forbrukerne vet hva de får. Med slike forbud som nå settes opp vil dette importeres fra andre kilder i utlandet, eller lettere bruke tilgjengelige ingredienser hjemme, og man vet ikke lenger hva man får. Det er nettopp ved slike strenge regler og innskrenkninger at ulykker oppstår og man får utrygge produkter.

For oss forbrukere vil det være hensiktsmessig med tanke på trygghet og sikkerhet, at de allerede norske etablerte forhandlere fikk konsesjon til å selge også nikotinholdig juice over disk. Også i større kvanta enn 10 ml. De færreste av oss dampere bruker damp som et middel som erstatning for sigaretter, men snarere som et nytelsesmiddel. Det smaker godt, lukter godt, gir oss bedre helse og en bedre fremtid. En annen positiv bivirkning man ser, er at man ikke er avhengig av damp på lik linje med sigaretter og mange går naturlig ned til 0 mg nikotin, men fortsetter likevel å dampe. Hvorfor? Fordi det er godt og tilfredsstillende likevel.

For oss forbrukere vil det bli riv ruskende galt å sidestille damp med tobakk. Vi forbrenner ingenting, bruker ikke noen form for tobakk og det er et skadereduserende middel sett i lyset av sigaretter/ tobakk. Den eneste likheten er dampen som kommer ut etter inhalering som kan minne om røyk fra sigaretter.

Litt tilbake til sikkerhet og hvorfor det er foreslått beholdere på kun 10 ml av hensyn til sikkerhet. For en forbruker så vil det ikke være av mer sikkerhetshensyn å kun tillate kun beholdere på 10 ml kontra f.eks. 30 ml. Innholdet er det samme og mekanismen for påfylling er fortsatt den samme uavhengig av mengde innhold. Beholdere med barnesikring på kork er et bra tiltak og vil bidra til økt sikkerhet, men også noe produsenter har innført i hovedsak selv for flere år siden. Men det jeg vil sidestille litt på spissen med sikkerhet av hensyn til barn når det gjelder juicebeholdere er såkalt NRT slik som nikotintyggis, plaster og pastiller. Det fryktes at barn lett kan få tak i en flaske med nikotinholdig juice og at det kan være potensielt dødelig. For et barn vil det være mye lettere å få tak i NRT og få en forgiftning av dette. Disse produktene inneholder ikke så mye nikotin som tradisjonelle sigaretter, men dette er substitutter som ser ut som vanlig tyggegummi og pastiller og ergo mye lettere å få tak på for et barn. En flaske med juice vil nok også oppbevares på en tryggere måte dersom man har barn i hus og frykter at man kan få tak i den. En pakke tyggis eller pastiller havner gjerne i veska eller lomma og dermed lettere tilgang. Så hensikten med kun 10 ml beholder

faller litt bort i forhold til sikkerhetshensyn. Pr. i dag er det ikke registrert noen ulykker i Norge av hensyn til dette forslaget.

Merking og bruksanvisning på norsk; et bra forslag i seg selv, men vil dette bety at det kun kommer en enkelt type godkjent e- sigarett/ damper tilgjengelig på markedet eller vil det bli flere? Det vil innskrenke mulighetene for internasjonale aktører med begrenset økonomi, f.eks. Engelsk er regnet som et verdensspråk, men utelukkes her. Vil butikkansatte få opplæring i det forskjellige utstyret som blir tilgjengelig eller må de ta kontakt med produsent/ utvikler av produktet for å få svar? Dette er bare noen av mange grunner til at norske forhandlere bør få et slags monopol på dette uten de skyhøye avgiftene som er foreslått. Det er de som er ekspertene og som kan hjelpe i slike situasjoner, men med slike drastiske foreslåtte avgifter er det vel ingen som har råd til det? Med unntak av tobakks- og legemiddelindustrien.

Til slutt vil jeg legge ved noen linker som jeg oppfordrer alle som behandler dette forslaget å lese og se nytteverdien i disse samt legger også ved innsendte historier til meg om hva damp har gjort for andre enkeltmennesker.

<https://www.rcplondon.ac.uk/projects/outputs/nicotine-without-smoke-tobacco-harm-reduction-0>

<http://www.vapingpost.com/2016/07/13/eu-creation-of-an-international-scientific-committee-in-support-of-electronic-cigarettes-in-the-field-of-public-health/>